



## IV. Public Art – Köztéri alkotások hete Móra

„A legnagyobb öröm az alkotásban a felszabadult, vég nélküli játék, új utak nyitása, a harmónia és az örömszerzés a másik számára.” (Galánfi András)

A Móri-árok és a Móri borvidék fővárosában, Móra az idei évben immár negyedik alkalommal rendezték meg a Public Art köztéri alkotások hetét. 2016. július 13–16. között a Szent István Parkban az öröm, a játékoság és a kreativitás adott találkoztató művészeknek és vendégeiknek egyaránt. A fesztivál során Burián Norbert, Kereszty Soma, Manner Zsuzsa, Mosberger Róbert, Paczona Márta, Pintér Balázs és Szarka Tamás művészek munkái voltak láthatóak.

Móra a Köztéri alkotások hete a nyári időszak egyik legizgalmasabb rendezvényévé nőtte ki magát az elmúlt években. Amatőr kézművesek, textildecorációs művészek, fafaragók, festők, grafikusok és kézműves játékkészítők veszik ilyenkor birtokba a belvárosi Szent István park csodás környezetben lévő területét. A városlakók már az első alkalommal megkedvelték a köztéren zajló színes eseményeket, melynek aktív résztvevői és szemlélői lehettek. Azóta egyre többen várják évről évre, vajon milyen meglepetésekkel készülnek a művészek. A program szervezője a Lamberg-kastély Kulturális Központ. Munkájukat segíti a Kép-

ző- és Iparművészeti Szabadiskola Alapítvány, melynek művészi szakmai irányításával 1994 óta nyaranta másfél-két hónapon át hazai és nemzetközi művésztelepet szerveztek több műfajban, alkalmanként 15-20 hivatásos képző- és iparművész közreműködésével. A művésztelepeken készült alkotások képezik a gyűjtemények alapját. Az Alapítvány célja a magas művészetben és a népi mesterségekben meglévő technikai ismeretanyag átörökítése, tanítása a kortárs hazai és nemzetközi művészeti élet szereplői számára a tudatos környezetformálást beépítve a hétköznapi gyakorlati életükbe. Céljaik meg-

valósítása érdekében folyamatosan iskolát és szakembereket, mesterembereket közreműködésével műhelyeket tart fenn és működtet. A szobrászat-viaszveszejtési és precíziós bronzöntés; egyedi kézműves kovácslás, nemez-textil használati tárgyak és falikárpitok készítése; papírművészet-művészkönyv; bőrművesség, egyedi használati tárgyak, öltözet-kiegészítők; kerámiaszobrászat, egyedi-kisszériás használati edények, cserépkályhák, és épületkerámia; valamint fotó a camera obscurától a digitális fotóig. Szolgáltatásuk a gyermekek számára kínált művészeti alapképzéstől a professzionális művészek számára



Mosberger Róbert: Én és Te – Két szék között szembenézők

nyújtott kivitelezésekig terjed. Az egyes műhelyek önfenntartóak, év közben művészi kivitelezési munkákban működnek közre. A móri Public Art alkotói sok szemszögből szerették volna megmutatni művészi alkotásaikat és munkáik üzeneteit, a kérdésselvetésekre sokszínű és érdekes magyarázatok születtek, mint ahogy az emberi gondolkodás és a kifejezőmód is sokféle lehet.

Mosberger Róbert a Public Art művésztelepeket a kezdetek óta szervezi a szabadiskola megbízásából. A kiállított tárgyak nem csupán vizuális élményt jelentettek, hanem teljes egészé váltak beszélgetésünk során.

*Sejber Csilla.: Mennyire kötődik munkája a művészetekhez?*

Mosberger Róbert: Grafikus és fotográfus vagyok. A grafikai- és fotóműhelyt vezetem a Képző- és Iparművészeti Szabadiskola Alapítványánál.

*S. CS.: Mit szeretne a kiállított alkotásával kifejezni, és milyen hatást várt a közönség részéről?*

M. R.: Munkám a Te és Én – Két szék között szembenézők címet viseli. Funkciója egymás vizsgálata különféle optikai eszközök, és egyéb újraértelmezett tárgyak segítségével. Installációim kis, kétszemélyes terekből állnak, melyek egymáshoz kapcsolódnak. A székek közötti tárgyak kitakarnak, eltakarnak a szemben ülőkből részleteket (kicsinyítő, nagyító tükör által, a velem szemben lévő a saját arcommal látom, egybeolvadok vele) más tárgyakon pedig keresztül kell néznünk (nagyító-lencse, koszos üvegű képkeret, régi rosta szmájli arccal stb.) – csak azokon át látjuk egymást. Ezek egyfajta szubjektív objektumok vagy objektív szubjektumok. Ide le kell ülni és egymással szembenézni, amennyire tudunk, és gondoljon mindenki, amit akar, vagy csak pihenjen és nevensen!

*S. CS.: Mit tart fontosnak ebben az alkotófolyamatban?*



**Burián Norbert: Egy bogár útja**



**Kereszty Soma: Budi art**

M. R.: Amit szeretnék kiemelni, és nagyon fontosnak tartok ebben a fajta alkotófolyamatban, hogy kint készülnek az alkotások a természetben, egymás közelében, egymást inspirálva, segítve dolgozunk, a járókelők szeme előtt, őket esetenként tevékenyen bevonva, közelebb hozva az alkotót és alkotását a befogadó számára.

*S. CS.: Ön szerint mi a Public Art fő célja?*

M. R.: A Public Art egyik fő célja, hogy művész és szemlélődő köze-

lebb kerüljön egymáshoz. Céljaink között szerepel még egy kiadvány elkészítése az elmúlt évek anyagaiból.

*S. CS.: Milyen munkákkal örvendeztették meg alkotótársai a látogatókat?*

M. R.: Burián Norbert Pázmándról egy különleges installációval jelentkezett. Az alkotás címe „Egy bogár útja”, és sörösdobozokból valósult meg – ez utóbbi anyagválasztásban benne van az alkotó szemléletmódja is, amit közvetíteni szeretne: az újrahasznosítás.



Kereszty Soma Budakesziről Budi art címmel lécz, deszka, kárpitok, fotók felhasználásával egy művészeti kísérlettel állt elő. A művész szerette volna a budi köztérben való megjelenésének, értelmezési és szimbolikus spektrumát tágítani és a nagyközönség számára is gondolatébresztő szemszögből is megmutatni.

Szarka Tamás Budaörsről műanyag lefolyócsövek és ledvilágítás segítségével valósította meg „Végállomás” című művét. A felnagyított szabadtérbe helyezett körházi ágy lecsupasztított szerkezetével arra szeretné ráirányítani az emberek figyelmét, hogy az idő a legértékesebb tényező az életben: de gyakran csak akkor értékeljük igazán, amikor a végét várjuk kiszolgáltatottan, magányosan, betegen. Eből a puritán, őszinte szerkezetből, melyet sok kis fénycsillag varázsolt el, jutunk valahová – talán a csillagok közé. Ez sokunk születésekor is a kezdőpont, tehát az a keret, amelyben életünk játszódik. Innen indult pályája és erre tart.

A budapesti Paczona Márta Meditáció című alkotása papírhennger, fonal, fényvisszaverő szalag felhasználásával készült. A művész alkotásával a meditáció állapotát fejezte ki, melyet maga is rendszeresen gyakorol. A különböző tudatállapotokat szerette volna bemutatni az installációjával.

A móri Manner Zsuzsa Vészharang című alkotása nemezből, filcből és lécből készült. A Public Art alatt megvalósított munka három fekete harangláb, rajtuk piros filcből és nemezből készített harangokkal. A szerkezet funkcionális, lehet félreverní, ha valaki úgy érzi, nagy a baj. Pont ezt a hatást szeretne volna elérni az alkotó az interaktív művel.

A szintén móri Nagy Benedek szobrász (az alapítvány kuratóriumának elnöke) által alkotott „Jákob lajtorjája” című munka kicsit kilóg a többi közül – méghozzá szó szerint. Növénnyel formákból épülő szobra



Szarka Tamás: Végállomás



Paczona Márta: Meditáció

egy három méter magas nyárfából készült két hétig. A szobrász irányításával a Szabadiskola Alapítvány tagjainak és támogatóinak önkéntes munkájával, sok régi kéziszerszám segítségével jött létre. A színesre festett lajtorjára akár fel is lehet mászni, persze csak saját felelősségre.

S. CS.: *A köztéri alkotás és kiállítás mellett voltak egyéb programjai is a rendezvénynek?*

M. R.: A kezdeményezésben tevékenyen részt vevő alkotók SIKK-SOKK – divat és művészet címmel egy tematikus programmal és kiállítással lepték meg közönségüket a rossz idő ellenére is. Az esemény ezúttal is beváltotta a hozzá fűzött



Manner Zsuzsa: Vészharang

reményeket, idén is sok látogató volt, a város apraja és nagyja izgalmas élményekkel gazdagodott. Az alkotók igyekeztek előre megalapozni az alkotásokat, hogy ott, a helyszínen már kevesebb munkálatot kelljen végezni rajtuk. A különleges program során a terve-



Nagy Benedek: Jákob lajtorjája



SIKK-SOKK kollekción

zők „SIKK-SOKK” néven hirdették „kollekciónkat”. A bemutató a divatot és művészetet volt hivatott ötvözödni: az öltözékek megőrizték a ruhák formavilágát, de egészen meglepő és szokatlan anyagokból készültek. Többek között csibedrótt estélyi, Ragasztószalag sokk fantázianevű viselet, alufólia „ÚrRózsi-ka”, Természet-látványruha készült Abonyi Ria, Abonyi Ferenc, Kapási Béla, Katonáné Tóth Judit, Kozma Zsuzsanna, Oroszi Ádám és Stanc Viktória jóvoltából.

*S. CS.: Az érdeklődő közönséget az alkotás folyamatába is bevonták a művészek, s úgy tudom, a személyes érintettség miatt számos pozitív visszajelzés érkezett. Kaphatnánk egy kis ízelítőt a közönség véleményéből?*

M. R.: A Public Artra visszatérő érdeklődők gondolatai kétértelműen megerősítik számunkra a rendezvény létjogosultságát. Hadd idézzek pár gondolatot a szóban és írásban egyaránt érkező visszajelzésekben: „Tavaly is kijöttünk és nagyon vártuk az ideit. Nekünk ilyen soha nem jutott volna eszünkbe, ezért is érdekelnek minket, hogyan gondolkodnak a művészek.” Volt néhány őszinte rácsodálkozás a kortárs művészetre: „Ez tényleg sörös dobozból van?”, „Ezt minek csinálod?” „Ha szobrász vagy, miért nem követ faragsz?” A leghumorosabb és egyben legtalálóbb vélemény egy, az alkotásban aktívan részt vállaló férfi volt, aki azt a megjegyzést tette: „Milyen nehéz

is ezeket a könnyű kis szalagokat ide-oda tekergetni. Főleg ott a patak medrében. Ahogy tekergettem a textil széleket, egy meditatív utat jártam be a valóságban magam is. A meditációban is különböző szinteken járunk, míg eljutunk egy mély tudat állapotba. A humor számomra ott van, hogy valóban egy mély állapotban jártam, a patakmeder mélységét néhányszor megtapasztaltam. Hol belecsúsztam, hol egyszerűen csak beleestem a vízbe. Az átázott ruhától fáztam, de igyekeztem kikapcsolni a külső tényezőket, és emlékeztettem magam a korábban már oly sokszor megélt meditációs állapotra. A humor számomra ez a párhuzam volt.”

*S. CS.: Meg tudna fogalmazni egy általános üzenetet a rendezvény kapcsán a pályatársaknak, a kritikusoknak és a művészetbarátoknak?*

M. R.: Menyhárt Tamás, alias Menyus szép gondolatával szeretném összefoglalni ezt az üzenetet: „A művészetet mindig őszintén kell csinálni, mert ha nem úgy csinálják, akkor már nem az.”

Varázslatos hét volt. Nappal a fény ragyogta be a teret, éjszaka a csillagok. A tér ma is elbűvöli az elmélkedőket, hiszen a terekben tárgyi és szellemi alkotások születtek, úgy hogy a kint és bent szoros kapcsolattá értek egymásban, így meghittséget és otthonosságot varázsoltak a móri Szent István Park minden látogatója számára.

MOSBERGER RÓBERT 1977-ben született Pincehelyen. Grafikus, fotográfus. A grafikai és fotóműhely vezető munkatársa a Képző- és Iparművészeti Szabadiskola Alapítványánál. Céljaik megvalósítása érdekében folyamatosan iskolát és szakembereket, mesterembereket közreműködésével műhelyeket tartanak fenn, valamint elérkezettnek tartja az időt, hogy az eddigi kiállítások munkáiból kiadványt szülessen.

SEJBEN CSILLA (1967) 1995-től dolgozott a fehérvári médiákban. Reflex Rádió, (1995-1999-ig) Fehérvár Televízió (1999-2009-ig, mint értékesítési és marketing vezető). Fontosabb munkái: Fejér megye gyöngyszemei – értéktartó és közvetítő műsor megvalósítója, majd a Rádió 1 Mozaik Magazin műsor – Siker útján című heti magazin házigazdája szerkesztője – a fiatalok értékrendjének pozitív kialakítása sikeres helyi emberek bemutatásával. Jelenleg a Nemzeti Művelődés Intézet kulturális közfoglalkoztatottja, szakmai munkatársa.